

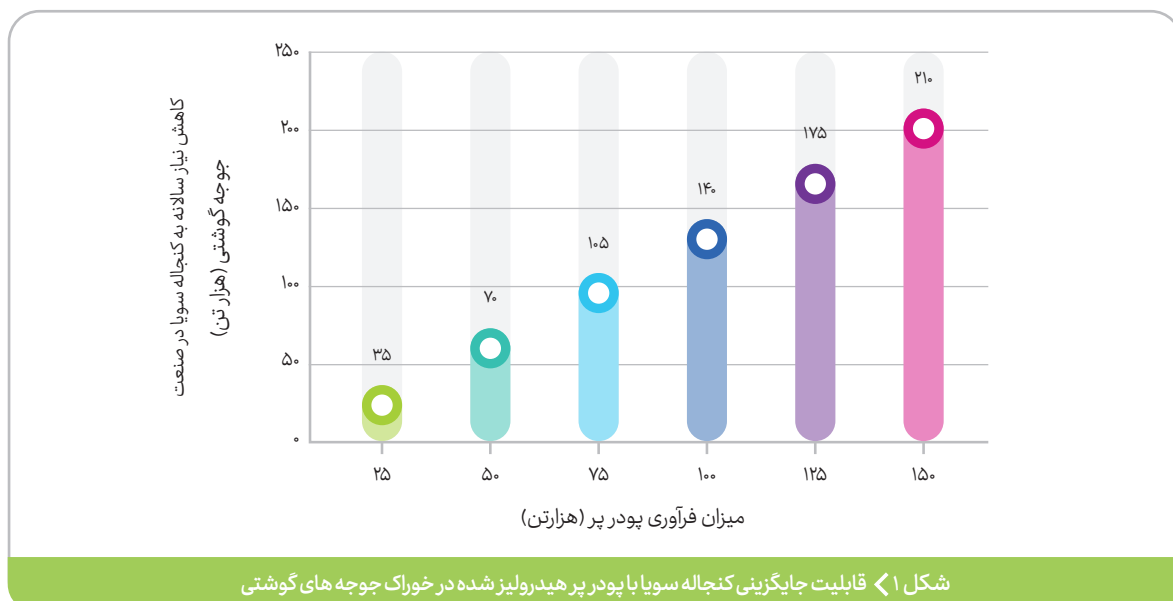

پودر پُر هیدرولیز شده، راهکاری برای کاهش هزینه خوراک طیور

موسسه تحقیقات علوم دامی کشور^۱

۶ بیان مسئله

رشد گسترده صنعت پرورش طیور ایران در سال‌های اخیر، سبب افزایش چشمگیر تولید سالانه مرغ زنده شده و این امر افزایش تولید محصولات جانبی نظیر پر مرغ را به دنبال داشته است. آخرین آمار رسمی حاکی از تولید حدود ۳/۴ میلیون تن مرغ زنده در سال است. از آنجا که پرها حدود ۵ تا ۷ درصد وزن مرغ زنده را تشکیل می‌دهند، لذا مقدار تولید پر مرغ در ایران حدود ۱۷۰ هزار تن در سال تخمین زده می‌شود. وجود مقادیر قابل ملاحظه پروتئین در پر مرغ سبب گردیده است تا فراوری آن به صورت مخلوط با پودر گوشت

۱- امیرحسین علیزاده قمصری و سید عبدالله حسینی

صورت پذیرد. با توجه به نوع فرایند رایج در ایران (پخت مخلوط با امعاء و احشاء) پر به خوبی عمل آوری نشده و این کار فقط سبب افزایش کاذب میزان پروتئین در محصول پودر گوشت می‌شود که در این روش قابلیت هضم پروتئین آن کمتر از ۵۰ درصد است. در دنیا روش‌های هیدرولیز اسیدی، قلیایی و هیدرولیز با فشار بخار و یا تلفیقی از آنها برای فرآوری پر به کار گرفته می‌شوند که این روش‌های نوین در کشور ما به تازگی در حال توسعه است.

6 معرفی دستاورد

این دستاورد حاصل انجام چند پروژه تحقیقاتی در موسسه تحقیقات علوم دامی کشور است که منتج به معرفی نحوه استفاده از محصول پودر پر هیدرولیز شده (تلفیق هیدرولیز با ترکیبات شیمیایی و فشار بخار بالای ۵ بار) در جیره جوجه گوشتی در کشور شد. برآیند نتایج پروژه‌های صورت گرفته نشان داد که قابلیت هضم ایلئومی محصول فوق حدود ۷۵ درصد می‌باشد. علاوه بر این، استفاده از پودر پر هیدرولیز شده به میزان سه تا شش درصد در جیره جوجه‌های گوشتی بدون اثرگذاری منفی بر عملکرد و فراسنجه‌های خونی امکان‌پذیر و قابل توصیه بوده و سبب کاهش هزینه خوراک مصرفی به ازای هر کیلوگرم وزن زنده می‌شود. برای حفظ یکنواختی جیره، این محصول را می‌توان همراه با اجزایی مثل کنجاله سویا مخلوط نموده و سپس بسته به حجم خوراک تولیدی و در نظر گرفتن زمان مناسب جهت مخلوط‌سازی (میکس کردن) آن را به صورت دستی یا با کمک میکسر عمودی یا افقی با سایر اجزای جیره مخلوط نمود.

6 فرایند تجاری‌سازی دستاورد

این محصول هم‌اکنون به مرحله تولید صنعتی رسیده و به بازار عرضه شده است. برخی برنامه‌های ترویجی از جمله برگزاری روز مزرعه و سخنرانی‌های آموزشی-ترویجی و استفاده در برخی مزارع مردمی و تحقیقاتی از جمله فارم موسسه تحقیقات علوم دامی کشور برای معرفی و توسعه کاربرد آن انجام شده است. برای سال جاری نیز دستورالعمل نحوه استفاده از این محصول تدوین شده که پس از انتشار در اختیار بهره‌برداران قرار می‌گیرد.

6 پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

۱ کاهش هزینه خوراک مصرفی به ازای هر کیلوگرم وزن زنده: حدود ۸/۵ درصد در شرایط استفاده از ۳ درصد پودر پر

۲ کاهش هزینه تولید خوراک برای یک مرغداری ۵۰ هزار قطعه‌ای در هر دوره پرورش: ۱۲۵۰ میلیون ریال

۳ کاهش نیاز به کنجاله سویا برای صنعت پرورش جوجه گوشتی: ۲۱۰ هزار تن

۴ کاهش ارزبری واردات کنجاله سویا در سال: حدود ۱۰۰ میلیون دلار